

عکاس: مرضیه فائزی

۱۰۱

ماهنامه هدهد

خبرنامه انجمن جراحی دامپزشکی ایران

آنچه در این شماره می خوانید...

۱...../سخن آغازین

۳...../Last issue abstract

۴...../اطلاعیه ها/اطلاعیه انجمن جراحی

۶...../خبر علمی/ملاحظات دامپزشکی برای گوشت مصنوعی

۹...../اطلاعیه ها/دییچچه عملکرد هدهد در سال ۱۴۰۰

۱۳...../خبر علمی/استفاده از داده برای بهبود استفاده از داروها

۱۵...../اطلاعیه ها/معرفی کتاب

۱۶...../مقالات علمی/ایجاد پایگاه هایی برای جراحی حیات وحش

۱۸...../اطلاعیه ها/باهم بدانیم

شده
مدیر
مدیر
مرحبا ای
مدیر

// صاحب امتیاز //

انجمن جراحی دامپزشکی ایران

// مدیر مسئول و سردبیر //

احمدرضا محمدنیا

// مدیر داخلی //

ریحانه سنگ تراش

// هیأت تحریریه //

مهدی بهفر، میرسیهر پدram، سروش سابیاز، ریحانه سنگتراش، نیلوفر صیدی، فائزه علی پور، مرضیه فائزی، سمانه قاسمی، داوود کاظمی، سیامک کاظمی، فرخ رضا کبیر، فاطمه کهنسال، شب ناز مختارنظیف، زهرا نوری

// اکرسی //

خراسان رضوی، مشهد، بیمارستان و پلی کلینیک تخصصی دانشکده دامپزشکی

// تلفن //

۰۵۱-۳۶۵۷۹۴۳۰

// فکس //

۰۵۱-۳۶۵۷۹۴۳۰

// ایمیل //

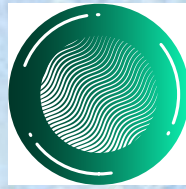
info.ivsa@gmail.com

خوشا بهارا خوشا ما خوشا چمن
خوشا حمیدن برار عوان و یاسمن
خوشا تو انگری و عاشقی به وقت بهار
خوشا جوانی با این دو کشته مقترنا
خوشا مقارن این هر سه خاطری فارغ
ز کید حاسد بد خواه و خصم راه زنا
خوشا مسابقه اسب های ترکمنی کجا چریده
به صحرای خاص ترکمن
دراز گردن و خوابیده دم و پهن سرین
فراخ سینه و بالا بلند و نرم تا
بزرگ سم و کشیده پی و مبارک ساق
بلند جبهه و محبوب چشم و خوش دهنا
به فصلی ایدون کز خار بن بر آید گل
نواخت باید بر گل سرود خار کنا

ملک اشترای بهار

سخن آغازین

قرن چهاردهم شمسی، آغاز و رشد دامپزشکی در ایران

سال ۱۴۰۰ بعنوان آخرین سال قرن چهاردهم هجری شمسی به پایان رسید. قرنی که در آن دامپزشکی در ایران جایگاه امروزی خود را پیدا کرد، از آغازین روزهای قرن چهاردهم مدرسه‌های دامپزشکی مشغول به کار شدند به گونه‌ای که در سال ۱۳۱۱ دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران تاسیس شد و آموزش کلاسیک دامپزشکی شروع شد. ادارات دامپزشکی، سازمان دامپزشکی، ساختارهای اجرایی دامپزشکی اعم از موسسه رازی، موسسه پاستور، مراکز تحقیقاتی، دانشکده‌های دامپزشکی و در نهایت انجمن جراحی دامپزشکی در این قرن شکل گرفتند.

آغاز سده چهاردهم همراه با بسیاری از بیماری‌های مشترک بین انسان و دام، مرگ و میرهای فراوان دامی، الگوهای متفاوت ارتباط بین انسان و دام حاصل الگوهای متفاوت زندگی بشر، بود. جمعیت کره زمین در ابتدای قرن چهاردهم تقریباً یک میلیارد و ششصد میلیون نفر تخمین زده می‌شود که با اعداد امروزی رشد تقریباً ۵ برابری را نشان می‌دهد، این افزایش جمعیت حتماً حاصل کاهش مرگ و میر و بقای بسیار بیشتر و چه بسا راحت‌تر بشر در این قرن بوده است که حرفه دامپزشکی هم سهمی نه‌چندان کوچک در این زمینه ایفا کرده است. جمعیت گاو در ابتدای قرن چهاردهم در حدود ۶۰۰ میلیون راس در جهان بوده که در انتهای قرن این عدد به ۱/۴ میلیارد می‌رسد یعنی رشدی در حدود ۲/۳ برابر و این رخداد در مورد جمعیت گوسفند نیز اتفاق افتاده به گونه‌ای که از ۶۷۰ میلیون به ۱/۲ میلیارد راس رسیده است و رشدی کمتر از ۲ برابر را نشان می‌دهد. پر واضح است که منابع پروتئین حیوانی به شکل سرانه کاهش داشته و شاید این کاهش بیشتر هم بشود چرا که کاهش منابع پروتئین حیوانی نتیجه کاهش روز افزون منابع کشاورزی حاصل‌گرمایش زمین و عدم مصرف بهینه آب و خاک است و این ضرورت دستیابی به منابع جدید پروتئینی که چندی است در دستور کار بسیاری از بنگاه‌ها در جهان قرار گرفته است، را بیش از پیش روشن می‌کند. جمعیت حیوانات همراه به شکل فزاینده‌ای افزایش پیدا کرده است به گونه‌ای که در حال حاضر برخی آمارها نشان می‌دهد مثلاً در کشور آمریکا در حدود ۶۰ درصد خانواده‌ها حیوان همراه دارند که البته سگ و گربه در راس این‌ها هستند هر چند سایر حیوانات همراه نیز اندک اندک جایگاه خاصی برای خود پیدا می‌کنند، این تغییر الگوی نگاه به حیوانات تغییرات در حرفه دامپزشکی و پردازش به نیازهای جدید ایجاد شده را دنبال دارد و متأسفانه این بارو غلط هر روز بیش از قبل شکل می‌گیرد که تنها باید به نیازهای جدید رسیدگی کرد و نیازهای قبلی در حال حاضر اهمیت چندانی ندارند.

تمام اینها نشانگر تغییرات بسیار عظیم جهان در سده گذشته است که این تغییرات تأثیرات شگرفی بر حرفه دامپزشکی به طور کلی و رسالت‌های پیش روی آن می‌گذارد. حرفه دامپزشکی با شروع خود در سده چهاردهم هجری در کنار برخی از رخدادهای بسیار قوی وارد عمل شد و ساختار حرفه را دگرگون کرد رخدادهایی مانند بیماری طاعون گاوی که بعد از همه‌گیری سال ۱۳۴۸ منجر به تصویب قانون سازمان دامپزشکی کشور و

تاسیس این سازمان گردید و در مقابل برخی از بیماری‌ها مثل انواع از آنفلوآنزا، تب کریمه کنگو، سل، بروسلوز، هاری و ، کارنامه درخشانی از خود بروز داد، هر چند تلاش‌های پراکنده بسیار بزرگی در جهت کنترل و ریشه کنی آنها صورت گرفت.

حرفه جراحی به شکل نوین از سال ۱۳۶۵ را راه اندازی دوره‌های تخصصی جراحی در دانشگاه شیراز و به دنبال آن دانشگاه تهران آغاز گردید و اینقدر قدمت داشته است که امروز اولین متخصصین این حرفه به افتخار بازنشستگی نائل شده‌اند و دوران خدمت پربار حضوری خود در دانشگاه‌های کشور را به اتمام رسانده‌اند. با گذر زمان بنابر برخی تغییرات و نیازهایی که در اجتماع شکل می‌گرفت، جراحی دامپزشکی بیشتر به طرف جراحی حیوانات همراه تغییر مسیر داد و به دنبال آن کل دامپزشکی کم کم از شکل یک حرفه طراحی شده برای پیشگیری و بهداشت عمومی تبدیل به حرفه ای متفاوت شد به گونه‌ای که در پایان قرن بسیاری از بیمارستان‌های دامپزشکی در بخش خصوصی و شاید با سرعت کمتر در بخش دولتی کاملاً قابلیت برابری با بیمارستان‌های انسانی را پیدا کرده است و تمرکز طب جمعیتی از این حرفه دور شده و بر درمان موارد انفرادی متمرکز شده است. تمام این‌ها نیازمند تشکیل اتاق‌های فکری برای برنامه ریزی هرچه بهتر در جهت حفظ حرفه دامپزشکی در مسیری طراحی شده خود است.

برخود لازم می‌دانم از تمامی کسانی که در خدمات انجمن جراحی دامپزشکی که متأسفانه باید اعتراف کنم سال‌های بسیار سختی را پشت سر می‌گذارد سپاسگزاری نمایم. از جوانان عزیز که در طول سال گذشته و از آغازین روزهای تاسیس انجمن جراحی بنده را یاری کرده‌اند بدون ذکر نام صمیمانه قدر دانی می‌کنم. و با این باور که پیام آغازین سال نباید حاصل گفته‌هایی منفی باشد بهترین‌ها را برای شما بزرگان در این سال جدید آرزو می‌کنم و امیدوارم که بتوانیم در کنار یکدیگر روزهای بسیار بهتری را بسازیم و بر مشکلات فائق آمده و دنیای بهتری را برای خود و همراهان خود بسازیم.

نورزوتان پیروز، سال نو مبارک

دکتر احمد رضا محمدنیا
رئیس انجمن جراحی دامپزشکی ایران

- The 100th issue of HodHod newsletter was published online at Iranian Veterinary Surgery Association website www.ivsa.ir on 21st of February 2022
- In foreword Dr. Kazemi look at educational problems during Covid-19 restrictions due to internet, applications and access of the students and professors to the educational contents. He believes that these problems are much more prominent in veterinary education especially clinical sciences and hope that ordinary education in clinical sciences begins as soon as possible.
- Announcement of indexing Iranian journal of veterinary surgery (IJVS) in Scopus was published. Scopus is the largest abstract and citation database of peer-reviewed literature. IJVS passed very difficult process for indexing in scopus.
- Scientific news including protocols in detecting health issues of the patients, very difficult work of the veterinarians, changes in veterinary occupation in England were the main scientific issues that were discussed in this number
- An epidemiological evaluation of Covid-19 patients and possible future of the disease were discussed in knowing together part.

اطلاعیه ها

انجمن جراحی دامپزشکی ایران، نیاز به بازتعریف کلمه انجمن

کلمه انجمن در فرهنگ دهخدا به عنوان «جایی که در آن مردم بسیار نشستند باشند» تعبیر شده است. با ذکر این معنی نیاز مبرم به بازنگری کلمه انجمن برای عنوان انجمن جراحی دامپزشکی ایران احساس می شود. بارها در نگاشته های قبلی از عدم حضور و عدم همراهی اعضای محترم با انجمن جراحی گلایه کرده ام و بارها درخواست کرده ام که نگاشته ای، متنی، نقدی یا هر ضرورت دیگری که به نظر می رسد برای انتشار در همدیگر یا هر جای دیگری که لازم است ارسال فرمایند.

دامپزشکی ایران خواهیم بود. ضرورت اولیه برای شرکت در انتخابات اعم از رای دهنده یا کاندیدای عضویت در هیات مدیره در گام اول عضویت در انجمن جراحی دامپزشکی ایران است. چیزی که متأسفانه در حال حاضر اصلاً محقق نشده و تقریباً اکثریت قریب به اتفاق افراد اصلاً حق عضویتی پرداخت نکرده اند و تنها در زمانی که به هر شکلی نیازمند انتشار مقاله ای در یکی از نشریات انجمن شده یا خواسته اند از تخفیفی برای همایشی استفاده کنند به شکل مقطعی نسبت به عضویت اقدام کرده و بعد از آن نیز هیچ ارتباطی را با انجمن حفظ نکرده اند. این عدم ثبت نام به این معنی است که انجمن جراحی عضو ندارد و در جایی که عضوی نداشته باشد تنها اقدام ممکن تقاضای انحلال است که البته اگر این تقاضا منتشر نشود، به طور خودکار پس از چند سال به این سو کشیده خواهد شد و در صورت این رخداد تنها مقصر اعضای محترم انجمن جراحی دامپزشکی هستند که علاقه ای به داشتن انجمنی با دستاوردهایی که در زیر آورده می شود نداشته اند.

در سال گذشته پایگاه اینترنتی انجمن جراحی، پایگاه اینترنتی همایش های انجمن به شکل دائمی به روزآوری شد، که این رخدادهای توسط سرکار خانم فاطمه کهنسال دانشجوی سال آخر دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد پیگیری و انجام شد، کاری بسیار زمان بر با حاصلی در خورتحسین پیشنهاد

همانگونه که در شماره های قبلی هم آورده ام در سال آینده شاهد برگزاری انتخابات دور سوم هیات مدیره انجمن جراحی

می‌کنم که پایگاه‌های انجمن جراحی به نشانی www.ivsa.ir و meeting.ivsa.ir را ملاحظه نموده و ما را از نقطه نظرات خود مطلع فرمایید. همچنین مجله انجمن جراحی دامپزشکی ایران در اسکوپوس نمایه شد که دستاوردی بسیار بزرگ برای جامعه علمی ایران بویژه انجمن جراحی است و به امید خدا در آینده‌ای نزدیک در آی اس آی نیز نمایه خواهد شد، از تلاش‌های آقای دکتر عزیزی (سر دبیر) آقای دکتر محمدی (مدیر داخلی) و آقای دکتر سیامک کاظمی (مشاور فنی) در کنار همه عزیزان دیگری که با این مجله همکاری کرده اند سپاسگزارم. مجله التیام رتبه «ب» در مجلات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را اخذ کرد این مجله به عنوان تنها مجله دامپزشکی که به شکل جدی مشغول ترویج علوم دامپزشکی است شناخته می‌شود، از تلاش‌های سردبیران مهمان این مجله و بویژه سرکار خانم دکتر مرضیه فائزی که مدیریت داخلی مجله را عهده دار هستند سپاسگزارم. خبرنامه «دهد» به شکل مرتب منتشر شد، از تلاش مدیر داخلی خبرنامه خانم دکتر ریحانه سنگتراش در کنار هیات تحریریه جدید برای حفظ نظم انتشار خبرنامه، چیدمان اصولی و روبه جلوصمیمانه سپاسگزارم. تلاش گردید تا در حد امکانات نسبت به برنامه‌ریزی برای ششمین همایش بین‌المللی جراحی دامپزشکی همراه با دومین همایش منطقه ای لنگش و آسایش گاو شیری اقدام گردد، کمیته‌های اجرایی، محل برگزاری زمان بندی و بسیاری از امور دیگر انجام شد و متأسفانه بسیاری از اموری که خارج از دست‌ان انجمن بود مغفول ماند و انجام نشد.

با توجه به آنچه گفته شد باردیگر از کلیه اعضای بالقوه انجمن جراحی دامپزشکی ایران تقاضا می‌کنم که ثبت نام خود در انجمن را بروز آوری فرمایند و برای گرفتن سکان انجمن جراحی و هدایت آن به جاهایی به مراتب بهتر از جای کنونی وارد عمل شوند.

دکتر احمد رضا محمدنیا

رئیس انجمن جراحی دامپزشکی ایران

ملاحظات دامپزشکی برای گوشت مصنوعی

ترجمه و تنظیم: فاطمه کهنسال

دانشجوی دکتری دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد

از نظر بسیاری از مردم دامپزشکان گله درآمد زیادی دارند. منطقی به نظر می‌رسد که فرض کنیم این افراد در صورت توسعه فناوری گوشت مصنوعی، جایی که ثروت زیادی به دست خواهد آمد، کار و درآمد خود را از دست خواهند داد. استدلال‌های موافق و مخالف این توسعه بسیار متنوع است و این آگاهی‌رسانی دامپزشکی است که یک دیدگاه متعادل را امکان‌پذیر می‌کند. کسانی هستند که بلافاصله به اصطلاح گوشت مصنوعی اعتراض خواهند کرد. این قابل درک است که گوشت گاو، گوشت خوک، ماهی یا مرغ تولید شود زیرا فرایند تولید آن‌ها مشابه است. به این صورت که سلول‌های بنیادی از یک حیوان زنده استخراج شده و در پتری دیش حاوی مواد مغذی که به تقسیم و رشد سلول‌ها کمک می‌کند، قرار می‌گیرند. سپس محیط کشت آبگوشت به یک بیوراکتور حاوی مواد معدنی، قندها، هورمون‌ها و فاکتورهای رشد منتقل می‌شود. در این فرایند مقادیر قابل توجهی آب و برق برای تامین چربی و عضله مورد استفاده قرار می‌گیرد و انتظار می‌رود که یک نمونه بافت کوچک بتواند در عرض چند هفته چندین تن گوشت تولید کند.

تولید اولین برگر آزمایشگاهی در سال ۲۰۱۳ با هزینه ۳۲۵۰۰۰ دلار در دانشگاه ماستریخت انجام شد و شرکت‌های استارت‌آپ گوشت پرورشی پنج سال پیش تشکیل شدند و فعالیت‌های زیادی برای بهبود روش و کاهش هزینه‌ها در حال انجام است.

می‌توان گفت امروزه اگر قیمت یک برگر معمولی ۱ پوند است، قیمت یک برگر آزمایشگاهی ۱۰ پوند می‌باشد. تولید گوشت گاو و خوک چرخ کرده و نیز گوشت مرغ، هدف‌های اصلی این توسعه هستند. دولت سنگاپور این فناوری را برای غلبه بر وابستگی خود به گوشت وارداتی پذیرفته و به یک شرکت آمریکایی مجوز ارائه «ناگت مرغ» داده است. انتظار می‌رود پذیرش و مصرف موفق این محصول در سنگاپور منجر به توسعه بیشتر آن در آسیا و ایالات متحده شود. نکته مهم این امر، نزدیک بودن محل تولید به مصرف کننده است.

برای دامپزشکان گله بریتانیا، ممکن است چند سال آینده نگران کننده باشد. زیرا شرکت‌های تازه‌کار، سرمایه‌گذاران را با این تصور جذب می‌کنند که می‌توان بیشتر گوشت مصرفی را در شرایط آزمایشگاهی تولید کرد، و گوشت خوک، استیک دنده‌ای یا مرغ کامل محصولی تخصصی است که با کیفیت بالا و با هزینه بالا تولید می‌شود. یک شرکت خود را به عنوان راه حلی برای «گوشت پاک» معرفی می‌کند. پاک، در این عبارت، به مفهوم انسان «پاک» یا عاری از مواد مخدر، اشاره دارد. چرا که در تولید این گوشت، دارو مصرف نشده، بنابراین بافت آن عاری از دارو است. انتظار می‌رود این مفهوم بر تولید سنتی تاکید داشته باشد که در آن تلاش و قانون زیادی برای تولید گوشت بدون باقی مانده دارویی وجود دارد. آیا واقعاً می‌توان گوشت طبیعی را بدون باقی مانده دارویی در نظر گرفت؟ بدون شک گروه استفاده مسئولانه از داروها در دامپروری (RUMA) نکات فنی را در نظر خواهد گرفت. جالب است بدانید که چه تعداد از حیوانات تولید کننده گوشت بدون دارو از فرآیند دامپروری عبور می‌کنند. آیا استفاده از داروها به منظور افزایش باروری در دام به این معنی است که دام در هنگام ذبح عاری از دارو نخواهند بود؟ از اعتراض مردم به واکسیناسیون در طول همه‌گیری کووید-۱۹ و درک یا عدم درک آن‌ها در مورد بیماری‌های فردی و استفاده از داروها در بدن، می‌توان نکاتی آموخت.

انتظار می‌رود تبلیغ عمده دیگر برای این رویکرد «بدون ظلم» بودن آن باشد. پیش‌بینی می‌شود که تلاش‌ها و هزینه‌های زیادی برای برجسته کردن ظلم در تولید گوشت به‌عنوان راهی برای سوق دادن مصرف‌کنندگان به خوردن فرآورده‌های

گوشتی بدون آسیب رساندن به حیوانات انجام شود. افزایش آگاهی می‌تواند کمک بزرگی به نسل بعدی باشد و نشان دهد که پیشرفت‌ها در واقعیت و ارتباطات بیشتری ارزش را دارند. توسعه بیشتر در این راه با امکان تولید مواد خام گوشت آزمایشگاهی توسط کشاورزان صورت می‌گیرد. فاکتورهای رشد به عنوان یکی از هزینه‌های اصلی برای فرآیند تولید شناخته می‌شوند که در روش اصلی از سرم جنین گاو استفاده می‌شود. با این حال، به جای آن می‌توان فاکتورهای رشد را از گیاهان به دست آورد. یکی از استارت‌آپ‌ها به دنبال پیدا کردن کشاورزانی برای کاشت و برداشت محصولات و حتی داشتن یک بیوراکتور در مقیاس کوچک است تا بتوانند توسط نرم افزارهای مدیریتی هوشمند «گوشت» مصرفی خود را تولید کنند. با این امر به جای داشتن یک کارخانه چند میلیون پوندی، تولیدات محلی کوچک‌تری وجود خواهد داشت. از آنجایی که هزینه برق به عنوان یک محدودیت عمده در نظر گرفته می‌شود، ایده اسلات‌های انرژی سبز کم هزینه یک موضوع مورد علاقه است.

البته دیدگاه‌های جایگزینی نیز برای مزایای تولید گوشت مصنوعی وجود دارد. به نظر می‌رسد یک دستور کار اساسی علیه دامپروری صنعتی همراه با این دیدگاه این است که دامپروری قادر به تولید گوشت کافی برای تغذیه جهان نیست. برای حامیان تولید سنتی، توجه عمده این است که دام به اکوسیستم سود رسانده و معیشت روستایی را فراهم می‌کند. سوال مهم این است که آیا مصرف کننده معمولی اهمیت می‌دهد که گوشت مصرفی از کجا می‌آید؟ یک کتاب آشپزی

به نام *The In Vitro Meat Cookbook* موجود است که در آن برای حل بحران پروتئین در آینده جهان، گوشت مصنوعی را به عنوان جایگزینی به جای حشرات یا توفو تبلیغ می‌کند. *Ivy Farm Technologies* یک شرکت فرعی از دانشگاه آکسفورد، قصد دارد تا سال ۲۰۲۳ «سوسیس‌های بدون احساس گناه» و به دنبال آن کوفته و همبرگر گوشت گاو را تولید کند. *Ivy* در اینجا به *in vitro* یا *IV* اشاره دارد. مذاکرات بین شرکت‌ها و آژانس استانداردهای غذایی در مورد تایید این بازار در حال انجام است. در حال حاضر عمدتاً هزینه‌های تولید گوشت آزمایشگاهی، تبدیل شدن آن به یک محصول برای رستوران‌های تخصصی با قیمت بالا را محدود می‌کند. انتظار می‌رود که تولید بیشتر آن هزینه مشابه با گوشت سنتی را به همراه داشته باشد. تعادل بین اشتیاق علمی و واقعیت‌های تولیدی حیوانات، مستلزم آگاهی از هر دو سمت است و بسیار مهم به نظر می‌رسد که دامپزشکان عوامل دخیل را در نظر بگیرند، به خصوص که قانون‌گذاران و سیاستمداران به دنبال راهنمایی خواهند بود.

منبع:

<https://www.veterinary-practice.com/article/vets-and-artificial-meat>

دیباچه ای بر عملکرد ۱۴۰۰ در سال

**حزری که تو را به حق رساند، علم است
چیزی که تو را ز غم رها کند، علم است**

**مالی که ز تو کس نستاند، علم است
جز علم طلب مکن تو اندر عالم**

اکنون که این مطالب منتشر می شود لحظه های پایانی سال ۱۴۰۰ را سپری می کنیم. ساعات و لحظاتی که با ارزش و کمیاب هستند. همواره لحظه تحویل سال می تواند یک مقصد برای کسانی باشد که قرار بود به اهداف بزرگی دست یابند و مبدا کسانی که در حال شروع حرکتی بزرگ در زندگی شان هستند. یکی از رخداد های مهم سال گذشته همه گیری بیماری کرونا بود که بر جنبه های مختلف زندگی تاثیر داشت و رشته ی دامپزشکی هم از این قاعده مستثنی نبود. این همه گیری تمامی جنبه های رشته ی دامپزشکی از آموزش دانشگاهی تا مراجعات بالینی را تحت تاثیر قرار داد، به طوری که در این دوران شاهد برگزاری کلاس های و دوره های آموزشی به صورت آنلاین بودیم و کارگاه های حضوری نقش کم رنگ تری در آموزش داشتند که همین دوره های آنلاین هم مشکلاتی را به همراه داشت که همکاران محترم در بخش سخن آغازین همین خبرنامه به صورت مختلف به آن اشاره کردند. می دانیم سالی که پشت سر گذاشتیم برای همه ما ایرانیان سال سخت و پرتلاطمی بود اما باید تلاش را مضاعف نمود و هر چه بیشتر برای اعتلای حرفه دامپزشکی تلاش کرد. ما همواره تلاش کرده ایم در ماهنامه ی همداد با همفکری هیئت تحریریه تغییرات مثبتی در جهت افزایش آگاهی افراد ایجاد کنیم در همین راستا در سال گذشته بنابه نظر اعضا با تغییر رویکرد انتشار مطالب در ماهنامه ی همداد تلاش شد تا ماهیت خبری ماهنامه پررنگ تر شده و اخبار علمی بیشتر به سمع و نظر خوانندگان برسد. علاوه بر این امیدواریم با تغییرات ایجاد شده در اعضای هیئت تحریریه شاهد اثرات مثبت و آشنایی بیشتر خانواده ی دامپزشکی با خبرنامه ی همداد و دریافت مطالب بیشتر از همراهان انجمن جراحی باشیم. در ۱۲ شماره چاپ شده همداد در سال ۱۴۰۰، ۲۸ خبر علمی، ۳ نرم افزار، ۱۷ مقاله علمی، ۲ همایش و معرفی ۸ کتاب منتشر شد و در بخش با هم بدانیم ۱۲ موضوع جذاب به اطلاع خوانندگان رسید. جداولی که در ادامه می آید خلاصه ای از تمامی مطالب چاپ شده در همداد است.

جدول ۱: معرفی نرم افزار

شماره مجله	موضوع نرم افزار	نام نرم افزار
۸۹	دسترسی آسان به اطلاعات دامپزشکی بیماران کلینیک	ImproVie
۹۰	نگهداری همستر	Hamster care
۹۰	نگهداری موش	Mouse care

جدول ۲: اخبار علمی

شماره مجله	عنوان خبر
۸۹	تشویق صاحبان حیوانات به یادگیری
۸۹	درمان اندودنتیک و پروستودنتیک دندانهای نیش شکسته ماده شیر دهکده طبیعت قزوین
۸۹	غلبه بر تأثیر کوید ۱۹ بر روی رفاه حیوانات بستر موضوعی کوید ۱۹ در زمینه رفاه حیوانات
۹۰	در مورد روز جهانی پرندگان مهاجر چه می دانید؟
۹۱	با روش های ابتدایی دردتان را تسکین دهید: حرارت، سرما، کرم های موضعی
۹۱	تجهیزات حفاظت شخصی
۹۱	گرامیداشت روز جهانی دامپزشکی در سال ۲۰۲۱ با شعار پاسخ و نقش دامپزشکان در بحران کووید- ۱۹
۹۲ و ۹۳	الگوریتم های ساده و یا هوش مصنوعی استفاده از هر کدام چه کمکی به علم پزشکی می کند؟
۹۲	۹ دلیل برای نیاز درمانگاه شما به نرم افزار دامپزشکی جدید
۹۲	۷ موضوع سلامت دیجیتال که در سال ۲۰۲۱ باید مراقب آن باشیم
۹۲ و ۹۳	هوش مصنوعی در بهداشت و درمان ۲۰۲۱: هشت چشم انداز قابل توجه
۹۳	آینده ی فناوری جراحی
۹۴	فرمولاسیون جدید بوپرنورفی برای کاهش درد ناشی از تزریق
۹۴ و ۹۵	تغییر فناوری چگونه به دامپزشکی و کارهای اجرایی آن کمک می کند
۹۴	دامپزشکان اولین برنامه شناسایی دیجیتالی و نظارت پزشکی برای اسب ها را راه اندازی کردند
۹۵	۷۰ درصد تماس های صاحبان حیوانات خانگی به دامپزشکان در شب غیرضروری است.
۹۵	بروز مقاومت آنتی بیوتیکی و ارتباط آن بین انسان، حیوانات و محیط
۹۶	ثبت نام برای سومین سمپوزیوم Mind Matters Mental Health Research
۹۶	انتشار مقالات جدید مرتبط با الاغ برای جلوگیری از اینکه دامپزشکان بیش از این اشتباه کرده و خود را خراب کنند
۹۶	ابتکار جدید برای انجام تحقیقات در زمینه سلامت و آسایش مرغ خانگی
۹۷ و ۹۸	تکنولوژی دیجیتال چگونه می تواند محیط کار یک دکتر را بهبود بخشد؟
۹۷ و ۹۸	۷ نگرش نوظهور در مراقبت های پزشکی
۹۸	مشاهده ی واریانت آلفا در سگ ها و گربه های مشکوک به التهاب میوکارد
۹۹ و ۱۰۰	بهبود سلامت بیمار و پروتکل ها در عمل به ارزیابی های بالینی
۹۹	دی ان ای یک گوسفند مومیایی ۱۶۰۰ ساله ایرانی، تاریخ را زنده کرد!
۹۹	چه راهکارهایی برای کلینیک های دامپزشکی در معرض آسیب وجود دارد؟
۱۰۰	نگاهی به آینده مزارع
۱۰۰	کار سخت و سنگین دامپزشکی و تغییر در جمعیت شاغل در آن در انگلستان

جدول ۳: مقالات علمی

شماره مجله	موضوع مقاله	عنوان مقاله
۸۹	پرندگان	مروری بر اقدامات درمانی اورژانسی و مراقبتهای ویژه در طب پرندگان
۸۹	اسب	بینایی در اسب
۸۹	دام کوچک	ملاحظات بر حساسیت های نژادی نسبت به بیهوشی عمومی، داروهای بیهوشی و پیش بیهوشی در سگ
۹۱ و ۹۰	پرندگان	مقدم های بر بیماریهای قارچی در پرندگان خانگی
۹۰	اسب	فتق نافی در کره اسب ها
۹۰	دام کوچک	پانکراتیت در سگ ها علل، تشخیص و درمان
۹۱-۹۳	دام بزرگ	رویکردهای کنترل درد در گاو
۹۱	دام بزرگ	مطالعه ای که نشان داد صنعت گاو گوشتی می تواند انتشار گازهای گلخانه ای را کاهش دهد.
۹۲	پرندگان	بیماری پر و منقار طوطی سانان
۹۳	پرندگان	مروری بر عفونت های ناشی از پارامیکسو ویروس ها در طوطی سانان
۹۴	پرندگان	مروری بر بیماری پاچکو
۹۴		توسعه و بررسی نرم افزاری با عنوان شبکه ارزیابی آسایش حیوانات
۹۶ و ۹۵	پرندگان	مروری بر بیماری اتساع پیش معده در طوطی سانان
۹۵	دام بزرگ	۷ راهبرد برای کاهش ورم پستان در دوره خشکی
۹۷		گذری بر تاریخچه علم ارتوپدی
۹۷-۹۹	پرندگان	مروری بر یک مشکل رایج و مهم: زخم های حاصل از گزش!
۹۷		منابع انتشار گازهای گلخانه ای

جدول ۴: معرفی همایش

شماره مجله	موضوع همایش	عنوان همایش
۸۹	دسترسی به دوره های بازآموزی	The Webinar Vet
۹۰	پیشرفت های دندانپزشکی در گونه های مختلف حیوانات	کنگره مجازی انجمن دندان دامپزشکی اروپا

جدول ۵: باهم بدانیم

شماره مجله	موضوع
۸۹	میزان تولید فراورده های پروتئینی کشور در سال ۹۷-۹۸
۹۰	عملیات مبارزه با بیماری هاری در سال های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸
۹۱	وضعیت سفره های آب زیرزمینی در ایران طی سال های ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۵
۹۲	تغییرات میانگین دمای سطحی کره زمین از سال ۱۸۸۰
۹۳	آمارهای سازمان هواشناسی کشور در مورد خشکسالی و مقایسه ی بارندگی با سال گذشته
۹۴	میزان بهبودی از بیماری کووید ۱۹ و در مقابل میزان مرگ و میر
۹۵	نسبت مبتلایان گزارش شده در هر یک میلیون نفر جمعیت در کشورهای اطراف ایران
۹۶	مرگ و میر اعلام شده از کووید ۱۹ در جهان به ازای هر یک میلیون نفر
۹۷	اجلاس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل با نام COP۲۶
۹۸	بررسی روند واکسیناسیون در کشورهای مختلف جهان
۹۹	میزان تولید گوشت ماهی و محصولات دریایی در ایران و مقایسه ی آن با سایر نقاط جهان
۱۰۰	تعداد موارد مبتا به کرونا از ماه ژانویه ی ۲۰۲۰

جدول ۶: معرفی کتاب

شماره مجله	عنوان کتاب
۸۹	دارونامه دامپزشکی
۹۰	بیهوشی کاربردی در دامپزشکی
۹۱	اصول بیهوشی دامپزشکی
۹۲	طب گیاهی دامپزشکی
۹۳	جراحی نشخوارکنندگان
۹۴	پذیرش بیماران در دامپزشکی
۹۵	دست نامه ام آر آی در حیوانات کوچک
۹۸	مشکلات و پیچیدگ یها در جراحی رباط صلیبی قدامی

این مهم تنهادر سایه همت تنی چند از علاقه مندان انجام شده است و بدون تردید مشارکت عمومی اعضای انجمن می تواند منجر به تولید محتوای بسیار ارزشمند تر و بهتر و حرکتی هدف دار تر گردد. امید است سال ۱۴۰۱ شروع قرن، و آغاز سده جدید شاهد تحول در این زمینه باشیم.

دکتر ریحانه سنگتراش

مدیر داخلی خبرنگار همد

خبر علمی

پذیرش رویکردهای مبتنی بر داده برای بهبود استفاده مسئولانه از داروها (بخش اول)

ترجمه و تنظیم: ریحانه سنگ تراش | DVM.

آمارهای اخیر نشان میدهد از سال ۲۰۱۴ فروش آنتی بیوتیک برای حیوانات مزرعه بریتانیا به نصف و فروش محصولات ضروری ۷۵ درصد کاهش یافته است. شیوع بیماری های جدی می تواند به دلایل مختلف باعث تغییر آمار گزارش شده ی ملی شود. به همین دلیل اکنون هدف استفاده و شناسایی داده های واقعی در مزرعه است. صنعت طیور جز صنایع پیشتاز در این زمینه بوده است و در طول بحران کووید ۱۹ کارهای زیادی برای توسعه مرکز توسعه کشاورزی و باغبانی (AHDB) برای گاو و گوسفند انجام شده است. وب سایت در حال حاضر فعال است و در انتظار اطلاعات است.

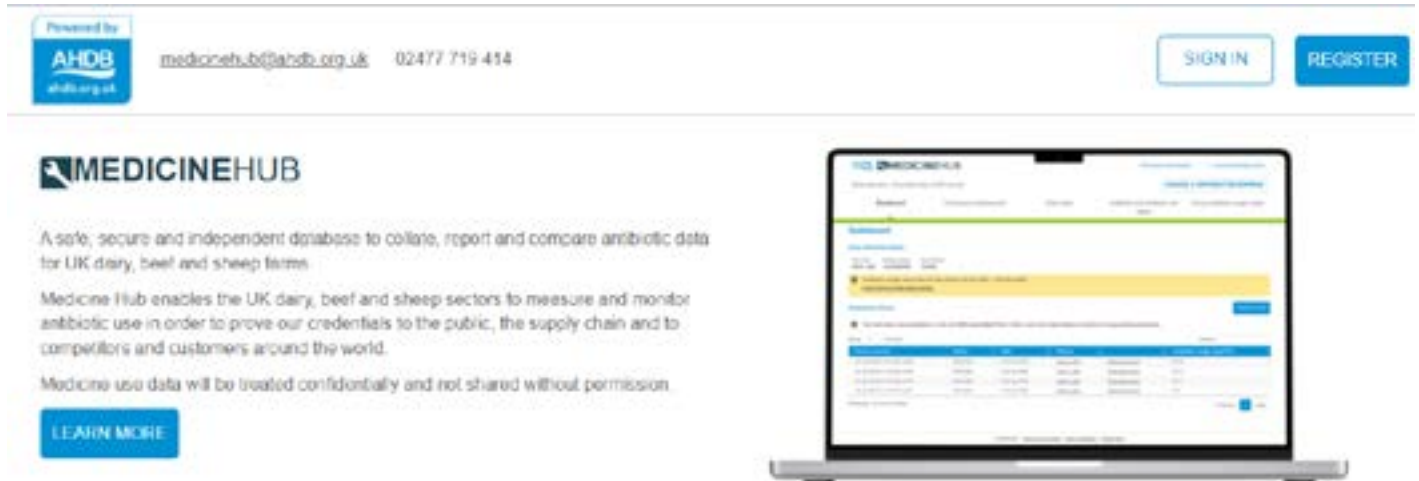
در ۱۸ نوامبر ۲۰۲۱، کنفرانس استفاده مسئولانه از داروها در کشاورزی (RUMA) به صورت آنلاین در دسترس خواهد بود. در این کنفرانس اهداف جدیدی برای استفاده از دارو در سال ۲۰۲۰ تعیین شد و بدون شک ارائه ی اطلاعاتی در مورد پیشرفت های حاصل شده بخشی از این کنفرانس خواهد بود. مطالبی برای بارگیری در دسترس است که ممکن است برای برنامه های دامپزشکی جالب باشد. تاکید زیادی بر ایجاد پیوندی بین سلامت حیوانات و انسان خواهد بود. این تاریخ با روز آگاهی اروپایی ها از آنتی بیوتیک ها و همچنین آغاز هفته جهانی آگاهی از آنتی بیوتیک ها مشترک است.

یکی از دلایل کاهش قابل توجه در فروش آنتی بیوتیک برای گله های شیری، استفاده از داروها برای کنترل ورم پستان بوده است. در سال ۲۰۲۰، طرح QuarterPRO راه اندازی شد، که یک ابزار تجزیه و تحلیل برای پیش بینی الگوی اصلی ورم پستان در گله ارائه می دهد. هدف این ابزار کمک به جراحان و مشاوران دامپزشکی در استفاده از منابع مناسب و بهینه سازی کنترل بیماری به صورت مداوم است و هر سه ماه یکبار این کار را انجام می دهد. آموزش های بیشتر برای کمک به دامپزشک برای کار با دامدار در حال حاضر در دسترس است و باید حداکثر استفاده از داده های ثبت شده مربوط به شیر انجام شود. این کار نمونه ای از نحوه ارزیابی داده های درون مزرعه برای شناسایی دقیق مکان هایی است که می توان بهبودها را انجام داد است.

وب سایت Medicines Hub چهار راه برای دریافت داده ها ارائه می دهد: دامدار می تواند داده های خود را وارد کند، دامپزشک می تواند داده ها را از طرف ددامداری که به آن مراجعه کرده است وارد کند، داده ها از نرم افزار دامداری می توانند مستقیماً بارگذاری شوند و داده ها می توانند از خرده فروشان دریافت شوند. این وب سایت از حدود ۸۰۰۰۰ تولیدکننده برای ثبت داده ها دعوت به عمل آورده است.

این وب سایت جزئیات داروهای مورد استفاده در طول سال را همراه با تعداد دام در دامداری همراه را جستجو می کند و حتی از ارائه ی داده های سال گذشته نیز استقبال می شود تا با استفاده از مقایسه ی اطلاعات مبنایی برای گزارش پیشرفت های حاصل شده ایجاد شود.

مقادیر کلی مصرف دارو یا داروهای خریداری شده جستجو می شود و نرم افزار داده های خروجی را در یک فایل اکسل ارائه می کند. به طور خلاصه هدف این پروژه این است که فرآیند جمع آوری داده ها تا حد امکان ساده شود، اما همه افراد درگیر تشخیص می دهند که مشکلات و خطاهایی وجود خواهد داشت. Mandy Nevel، رئیس بهداشت و رفاه حیوانات در AHDB، اشاره کرد که هدف این پروژه جمع آوری «هرچه سریعتر» است. استفاده از Hub رایگان است و هدف اصلی آن حمایت از تجارت و افزایش آگاهی در مورد لبنیات، گوشت گاو و بره است. برای ایجاد اطمینان در مورد داده های ثبت شده، هدف مشارکت بیش از ۹۰ درصد دامداری ها گذاشته شده است. در بسیاری از گله ها مصرف داروها بسیار کم است بنابراین ارائه ی این داده ها بسیار مفید خواهد بود.

ادامه دارد...

منبع:

<https://www.veterinary-practice.com/article/embracing-data-led-approaches-to-improve-the-responsible-use-of-medicines>

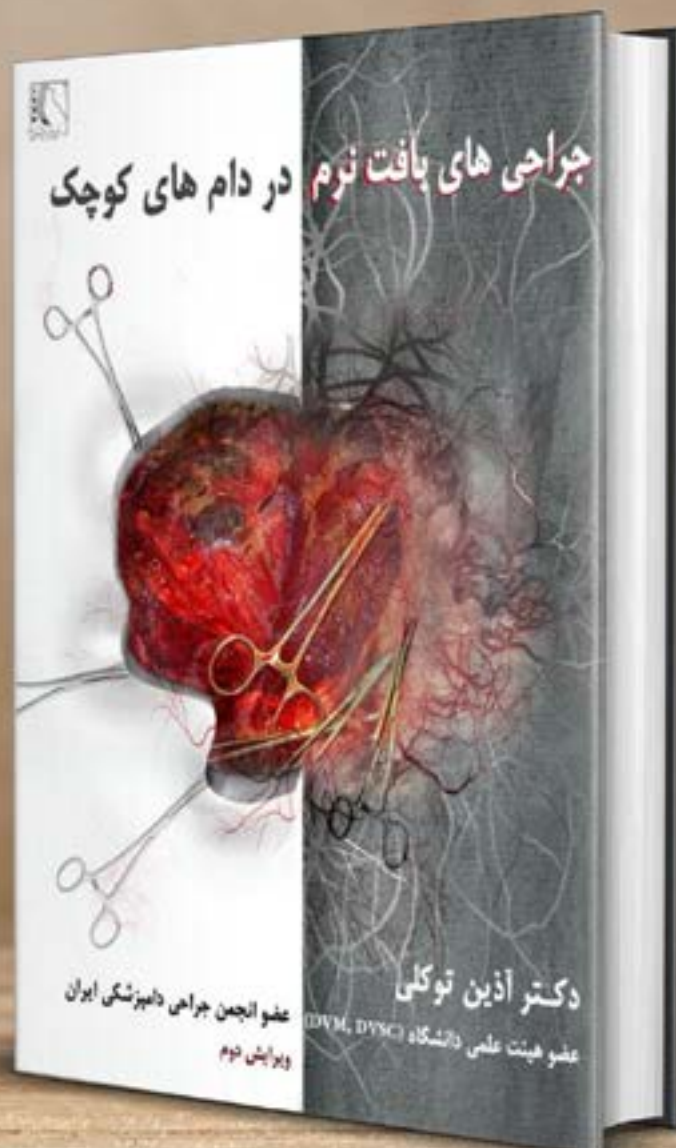
معرفی کتاب

جراحی های بافت نرم در دام های کوچک

همیشه ضرورت وجود منابع و متون فارسی برای دروس بالینی در حوزه دامپزشکی احساس می شده است که در همین راستا کتاب جراحی های بافت نرم در دامهای کوچک تالیف شد. کتاب حاضر با توجه به دانش مورد نیاز جهت ورود به دنیای جراحی برای دانشجویان دوره دکترای عمومی و تخصصی جراحی دامپزشکی با تمرکز بر سر فصل تایید شده از سوی وزارت علوم تنظیم گردیده است، تا بتواند نیاز تکمیلی دانشجویان دوره عمومی دکترای دامپزشکی را برآورده نماید و راهگشایی در ورودی به دوره دستیاری جراحی دامپزشکی باشد. این کتاب از هشت فصل از جراحی در سیستم های مختلف در ۳۹۰ صفحه و بیش از هزار تصویر رنگی و شماتیک گویا که بتواند در درک مفاهیم به خوانندگان کمک کند، تشکیل شده است. در ویرایش دوم کتاب، فصل جدیدی تحت عنوان "ارزیابی های پیش از جراحی" افزوده شده است که موارد کلی از ارزیابی های اولیه در بیماران کاندیدای جراحی را شامل می شود و در فصول بعد به ذکر جراحی ها در سایر سیستم های بدن در دام های کوچک پرداخته شده است. انتشار نخستین ویرایش کتاب جراحی های بافت نرم در دام های کوچک در حدود ۹ سال قبل در سال ۱۳۹۱ در راستای بالندگی

و توسعه علوم بالینی در حوزه طبابت دامپزشکی و ضرورت وجود متون فارسی منطبق بر سر فصل دانشگاهی بود، که خوشبختانه با استقبال گسترده و بازخوردهای مثبت از سوی دانشجویان و علاقمندان در زمینه علوم بالینی و به ویژه جراحی روبرو شد، بطوری که موجب چاپ دوم در سال ۱۳۹۶ گردید. اما با گذشت زمان و به روز شدن دانش ما در مورد برخی بیماری ها و همچنین تکنیک های جراحی و از طرفی رفع برخی ابهامات و اشتباهات ویرایش اول، ضرورت بازنگری در مطالب و فصول کتاب احساس می شد، و به لطف خداوند این امر محقق گردید. امیدوارم ویرایش جدید نظر اساتید، همکاران و علاقمندان این حوزه را تأمین نماید. به هر حال باور دارم، این کتاب با وجود تکمیل تر شدن، همچنان دارای معایبی است و تنها سر آغازی بر جراحی های بافت نرم در دام های کوچک و قطره ای از دریای علوم بالینی دامپزشکی است. لازم می دانم از کلیه اساتید، همکاران و دانشجویانی که ایرادات ویرایش اولیه را گوشزد نموده و همچنین از زحمات و تشویق های کلیه دوستان، اساتید و همکاران محترم که در راستای به ثمر رسیدن ویرایش جدید یاری رساندند، خالصانه تشکر کنم. به علاوه از حمایت و توجه انجمن جراحی دامپزشکی ایران در جهت انتشار این کتاب بطور ویژه سپاسگزاری می نمایم. آرزو دارم، با افزوده شدن ویرایش جدید کتاب حاضر به مجموعه کتب آموزشی و دانشگاهی گامی هر چند کوچک در اعتلای دانش دامپزشکی و علوم بالینی کشور عزیزمان برداشته شده باشد.

دکتر آذین توکلی

ضرورت ایجاد پایگاه هایی برای جراحی حیات وحش

ترجمه و تنظیم: احمدرضا محمدنیا | DVM., DVSc.

جراحی در حیوانات وحشی به شکل اصولی یکی از اصلی ترین وظایف دامپزشکان جراح است. گستره حیات وحش در ایران نسبتا بزرگ است که متأسفانه برخی از گونه های حیات وحش به دلایل زیست محیطی و انسانی در معرض انقراض قرار گرفته اند و شاید این رخداد، نقش دامپزشکان جراح برای نجات این گونه ها را بیش از پیش برجسته می نماید. در مطالعه ای که انجام دادم یک گروه از دامپزشکان که توسط

Romain Pizzi BVSc MSc PhD DZooMed DipECZM MACVS(Surg) FRES FRGS FRSB MRCVS

تشکیل شده است برخورد نمودم. سرفصل منشور این صفحه اینترنتی من را به این فکر واداشت که واقعا جایگاه چنین رخدادهایی در کشور ما بسیار خالی است و با توجه به دانش آموختگان نسبتا زیادی که در رشته جراحی دامپزشکی به بازار کار می پیوندند شاید بوجود آوردن چنین مراکزی با چنین اهدافی در کشوری با این گستره از حیات وحش ارزنده باشد. در هر صورت بریده قسمتی از شرح فعالیت ها و نشانی های این گروه به شرح زیر تقدیم می گردد.

جراحی در حیوانات وحشی

جراحی در حیوانات وحشی نیازمند بیشترین مهارت جراحی است چرا که حیوان باید به میزان ۱۰۰ آماده بقا در طبیعت فرار از دست شکارچیان و یافتن غذای کافی باشد.

متأسفانه در بسیاری از موارد، مهارت جراحی و ابزارهای در دسترس در کشورهای در حال توسعه در مراکز نجات حیوانات وحش کم است که به سادگی می‌توان گفت که حاصل کمبود آموزش، تجربه و منابع است. این مهم می‌تواند منجر به زمین‌گیری حیوان با دردهای مزمن و در نتیجه، نگهداری طولانی مدت در قفس به اندازه باقی مانده زندگی حیوان به جای بازگشت به طبیعت گردد. نگاه ما چیست؟

ما بر این باوریم که جراحی حیوانات وحشی باید از بالاترین استانداردها مبتنی بر بهترین شواهد علمی استوار باشد. این جراحی‌ها باید بالاترین سطح رفاه حیوان با برون‌ده موفق را به همراه داشته باشد. ما بر این باوریم که جراحی حیوانات وحشی باید مراقبت شده تا حاصل و رفاه بهینه را به همراه داشته باشد. برای حفظ این اهداف جراحی حیوانات وحشی باید منجر به حداقل دستکاری در طبیعت گردد و تا حد امکان از دید هزینه‌ها امکان‌پذیر باشد. ما بر این باوریم که روش‌های جراحی روی حیوانات وحشی باید فواید روشنی برای حیوان داشته و به جای آن در صورتی که روش‌هایی با تهاجم کمتر یا روش‌های غیر جراحی هم ممکن است موثر باشند، بکار گرفته شوند.

ما چگونه به این هدف می‌رسیم؟

- با فراهم کردن اطلاعات علمی، آموزشی و مهارتی برای دامپزشکان فعال در حیات وحش که احتمالاً باید اعمال جراحی انجام دهند.
- با توسعه روش‌های جراحی برای بدست آوردن بهترین حاصل‌ها در حیات وحش
- با فراهم کردن ابزارهای لازم برای دامپزشکانی که در حیات وحش ممکن است جراحی کنند
- با کمک به شواهد علمی مبتنی بر روش‌های جراحی و تداخلی از طریق تحقیقات و انتشارات برای بهبود نتایج و رفاه بهتر
- با تهیه دستورالعمل‌ها و پروتکل‌هایی که نشانگر بهترین روش‌های درمانگاهی برای جراحی حیوانات وحشی باشند
- با نگاشتن دستورالعمل‌های اخلاقی در تصمیم‌گیری برای جراحی حیوانات وحشی

منبع:

<https://www.wildlifesurgery.org/>

با هم بدانیم

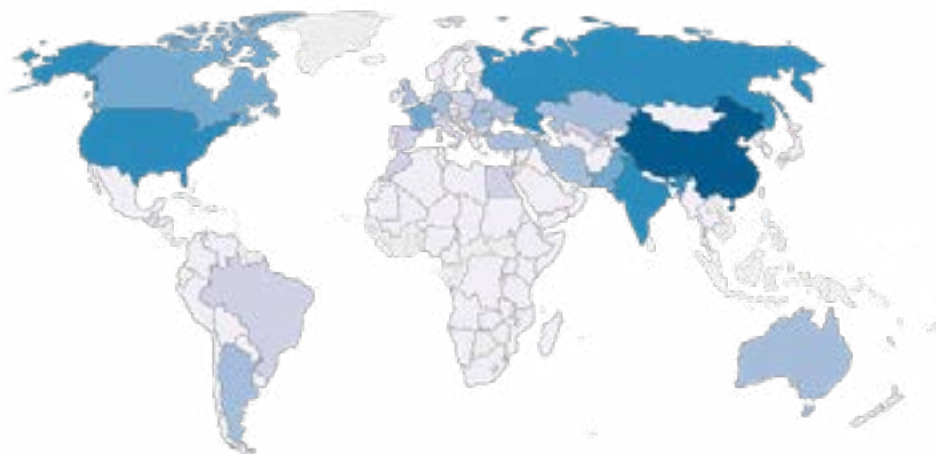
ترجمه و تنظیم: مرضیه فائزی | DVM.

حالا که با وجود همه ی فراز و نشیب ها و زندگی در بطن یک همه گیری به نام بیماری کرونا، یک سال رو با هدهد گذراندیم و به سال نو و قرن جدید وارد می شویم، بیایید با هم به مناسبت رسم سبزه انداختن که عمدتاً با استفاده از گندم در خانه های ما ایرانی ها انجام می شود، نگاهی به میزان تولید گندم در کشورهای مختلف جهان بیاندازیم.

در سال ۲۰۱۸ چین با تولید بین ۱۳۴ میلیون تن گندم بیشترین میزان تولید را داشته و کشور ایران با تولید حدود ۱۶ میلیون تن گندم در بین کشورهایی با تولید متوسط قرار گرفته است.

نکته ی قابل توجه در این نقشه این است که بعضی کشورهای آمریکای جنوبی مانند برزیل نیز در این سال جز کشورهای کم تولید طبقه بندی شده اند.

Wheat production, 2018
Wheat production is measured in tonnes.

No data 0 t 5 million t 10 million t 25 million t 50 million t 100 million t 200 million t

Source: UN Food and Agriculture Organization (FAO)

OurWorldInData.org/agricultural-production • CC BY

منبع:

<https://ourworldindata.org/>

عکاس: احمد رضا محمدنیا

مدد
شده
مادی
مدد
مرحبا ای
مدد

